

PROP. 79 S (2020-2021)

ØKONOMISKE TILTAK I MØTE MED PANDEMIEN

UTTALELSE

Til: Stortingets familie- og kulturkomité og Kulturdepartementet

Dato: 12.02.2021

Vi viser til Prop. 79 S (2020-2021) (økonomiske tiltak i møte med pandemien). Nedenfor følger uttalelse fra Norsk teater- og orkesterforening (NTO) til regjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet 2021 under Kulturdepartementet.

NTO er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for profesjonelle, offentlig finansierte virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Foreningen representerer en omfattende infrastruktur av forskjelligartede virksomheter. Våre 50 medlemmer består av produserende og programmerende teatre, scener, orkestre, musikkensembler, kor og andre virksomheter (jf. vedlagte medlemsliste).

ØKONOMISKE GARANTIER

I Prop. 79 S (2020-2021) er det ikke foreslått noen ytterligere kompenserende økonomiske tiltak for 2021 som treffer de musikk- og scenekunstinstitusjonene som mottok mer enn 60 pst av sine inntekter fra offentlige tilskudd i 2019.

Dette til tross for at mange av musikk- og scenekunstinstitusjonene er rammet av langt mer inngripende smittevernrestriksjoner enn de som var gjeldene da den kompensasjonen som ble vedtatt med behandlingen av statsbudsjettet for 2021 ble beregnet.

Musikk- og scenekunstinstitusjonene i Oslo har vært stengt for publikum siden nyttår, og også foreningens øvrige medlemmer landet rundt har i perioder opplevd nedstenging som konsekvens av nasjonale og/eller lokale pålegg fra myndighetene. I tillegg har mange virksomheter over hele landet vært rammet av begrensningen på 10 publikummere som følge av den nye definisjonen av «fastmonterte seter» som krav for å kunne ha inntil 200 publikummere på arrangement innendørs.

Vi vil understreke at slike langtidsplanleggende institusjoner må ha en garanti for at de blir kompensert for tapte inntekter og merkostnader som følge av varierende nasjonale og lokale smittevernrestriksjoner.

En slik forutsigbarhet og visshet om økonomisk handlingsrom er helt nødvendig for den kunstneriske planleggingen og en forutsetning for ansvarlig økonomistyring og god ressursutnyttelse.

Institusjonene er forskjelligartede med ulike økonomiske strukturer og sykluser. Det betyr at de rent økonomisk rammes svært ulikt av krisen, og at økonomiske konsekvenser kan treffe institusjoner til ulik tid. Treffsikre tiltak fordrer dermed individuelle vurderinger av den økonomiske situasjonen i dialog mellom departementet og hver enkelt virksomhet.

Noen av institusjonene er i en dramatisk økonomisk situasjon som følge av de ytterligere innstrammingerne. Dersom disse institusjonene ikke får kompensert for tapte billettinntekter og merutgifter knyttet til endrede kunstnerisk planer vil det få konsekvenser som forplanter seg i lang tid fremover. Budsjettene må revideres på nytt og planlagte produksjoner avlyses. Ettersom innsparingen er marginale fordi det ligger økonomiske forpliktelser i allerede inngåtte kontrakter, må programmet også for høsten legges om.

Andre institusjoner har derimot opplevd større kostnadsreduksjoner. Når virksomhetene er fratatt mulighetene til å møte publikum, eller gjennomføre produksjoner med internasjonale krefter, fører det til reduksjoner i produksjons-, visnings- og turnékostnader.

Balansen mellom innsparinger, inntektstap og merutgifter slår svært ulikt ut i de forskjellige virksomhetene. I tillegg var det utslagsgivende for institusjonenes økonomistyring at det ved begynnelsen av krisen i mars 2020 ble gitt tydelige signaler fra Kulturdepartementet om at det ikke vil komme noen kompenserende tiltak for virksomheter med en høy andel offentlig finansiering. Dette førte til at institusjonene raskt måtte iverksette innsparingstiltak. Sammen med bortfall av arbeidsoppgaver, førte dette blant annet til at flere av scenekunstinstitusjonene måtte gå til det steget å permittere.

Vi vil i den sammenhengen understreke hvor viktig det er å gi institusjonene en økonomisk fleksibilitet. Regnskapsåret 2020 må sees i sammenheng med budsjettårene 2021 og 2022 som er under planlegging slik at det er mulig å flytte produksjoner fra et år til et annet.

MIDLER I RAMMETILSKUDDET UTEN POLITISKE FØRINGER

Vi anmoder om at kompensasjon for tapte inntekter og merutgifter kommer i rammetilskuddet uten politisk føringer og i tråd med prinsippet om en armlengdes avstand mellom politikk og kunst.

NTO har tidligere kritisert Kulturdepartementet for å knytte politiske føringer til de midlene som ble bevilget i kjølvannet av lokale restriksjoner i perioden november-desember 2020, uten at dette ble lagt frem for Stortinget.

Uavhengige kunstfaglige beslutninger må sikres også i denne kritiske fasen for institusjonene. Det er også institusjonene selv som har best forutsetninger for en målrettet bruk av midlene.

Hver enkelt virksomhet må selv, ut ifra sin egenart, ha frihet til å disponere midlene slik at de kan bidra til aktivitet og sysselsetting i en gjenåpningsfase, men også til at virksomheten er best mulig rustet til å tilby publikum et fullverdig tilbud av høy kvalitet etter krisen, samt at kunstnerne har arbeidsplasser å vende tilbake til.

Kompensasjon direkte i rammetilskuddet samsvarer dermed godt med de generelle hensynene som regjeringen i Prop. 79 S (2020-2021) legger til grunn for økonomiske tiltak i møte med Covid-19, herunder at det skal vurderes om allerede eksisterende ordninger kan brukes før det utvikles nye. I tillegg sikres på denne måten nødvendig fleksibilitet i bruken av midlene i takt med varierende smittevernrestriksjoner.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Marta Færevaaq Hjelle
styreleder

Morten Gjellen
direktør

NTOS MEDLEMMER

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) har 50 medlemsvirksomheter innenfor musikk og scenekunst. Disse omfatter alle landets større offentlig støttede institusjoner innenfor områdene teater, dans, opera og musikk.

Medlemmene har karakter av å være faste/varige, profesjonelle institusjoner med skiftende kunstnerisk ledelse og et ordnet arbeidsgiveransvar.

NTOs medlemmer er i det øvrige organisert ulikt med forskjellige driftsformer og arbeidsmåter, og med ulik vektning av egenproduksjon, samproduksjon og programmering av gjestespill. Hver enkelt institusjon ivaretar, innenfor sin egendefinerte kunstneriske profil, et bredt spekter av individuelle kunstnerskap og prosjekter som samlet representerer et mangfold av estetiske uttrykk.

MEDLEMSOVERSIKT

Scenekunstvirksomheter

[Bergen Nasjonale Opera](#)
[BIT Teatergarasjen](#)
[Black Box teater](#)
[Brageteatret](#)
[Bærum kulturhus](#)
[Carte Blanche](#)
[Dansens Hus](#)
[DansIT – Dansekunst i Trondheim og Midt-Norge](#)
[Den Nationale Scene](#)
[Det Norske Teatret](#)
[Det samiske nasjonalteatret Beaivváš](#)
[Det Vestnorske Teateret](#)
[Dramatikkens hus](#)
[Haugesund Teater](#)
[Hålogaland Teater](#)
[Kloden](#)
[Nationaltheatret](#)
[Nordland Teater](#)
[Norsk scenekunstbruk](#)
[Opera Østfold](#)
[Oslo Nye Teater](#)
[Peer Gynt](#)
[Riksteatret](#)
[Rogaland Teater](#)
[Rosendal Internasjonale Teater](#)
[Skuespiller- og danseralliansen](#)
[Teater Ibsen](#)
[Teater Innlandet](#)
[Teater Manu](#)
[Teater Vestland](#)
[Teatret Vårt](#)
[Trøndelag Teater](#)

[Turnéteatret i Trøndelag](#)

[Unge Viken Teater](#)
[Vega Scene](#)
[Østfold Internasjonale Teater](#)
[Årjelhsaemien Teatere](#)

Musikkvirksomheter

[BIT20 Ensemble](#)
[Det Norske Blåseensemble](#)
[Det Norske Kammerorkester](#)
[Det Norske Solistkor](#)
[Edvard Grieg Kor](#)
[Musikkselskapet Harmonien](#)
[Oslo Quartet Series](#)
[Riksscenen](#)
[Stavanger Symfoniorkester](#)

Musikk og scenekunst

[Arktisk Filharmoni](#)
[Den Norske Opera & Ballett](#)
[Kilden teater og konserthus](#)
[Trondheim Symfoniorkester & Opera](#)